

እቶም መሰላትን ግዴታታትን

ሰራሕተኛታትን አስራሕትን ዝተፈላለየ መሰላትን ግዴታታትን ኣለዎም። ንኣብነት፡ ዝለዓለ ናይ ስራሕ ሰዓታት፣ ናይ ዕረፍቲ መሰል፣ ከምኡ'ውን ሽፋን መድሕን ብሕጊ ዝመሓደሩ እዮም።

እቲ ናይ ምቕጻር ስራሕ ውዕል

እቶም ውዕላት ምቕጻር ስራሕ ንቡር ብጽሑፍ ይፍረሙ። ግን ናይ ኣፋዊ ውዕል እውን ቅኑዕ እዩ። ምስ ስራሕ ዝተሓሰሩ ሕግታት ኣብ ሕጊ ግዴታታት ይርከቡ። እዚ ሰነድ'ዚ ኣብ ሕጊ ስራሕ ክኸበሩ ዘለዎም ትሑት መለክዒታት (እቶም ትሑት ሕግታት) የቐምጥ። ሳላ እዚ ዋላ ዝተጸሓፈ ናይ ምቕጻር ስራሕ ውዕል ዘይብሎም ሰባት መሰል ኣለዎም፣ ግን ከኣ ግዴታታት'ውን ኣለዎም።

መሰላትን ግዴታታትን ሰራሕተኛታትን ግዴታታት ኣስራሕትን

ኣብ ስዊዘርላንድ፣ ሰራሕተኛታት መሰላትን ግዴታታትን ኣለዎም። ካብቶም ኣገደስቲ እዞም ዝስዕቡ እዮም፡- መሰል መድሕን፡- እቲ ኣስራሒ ንሰራሕተኛታቱ ኣብ ማሕበራዊ መድሕን ክምዝግበም ኣለዎም። ናይ ሓደጋ መድሕን ክወስዱሎም ከምኡ'ውን ክፋል ናይቲ ክፍሊት ክኸፍሉ ኣለዎም። ኩሎም ሰራሕተኛታት ብውሕዱ 4 ሰሙናት ዝኸፈል ዕረፍቲ (5 ሰሙን ን ትሕቲ 20 ዓመት ዝዕድሚኦም መንእሰያት) ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎም። እዚ ነቶም ኣብ ሰዓት ደሞዝ ዝረኽቡ ወይ ድማ ኣብ ከፊል ግዜ ዝሰርሑ ሰባት እውን፣ ብመሰረት ናይ ስራሕ ሰዓቶም። ዝለዓለ ቁጽሪ ሰዓታት ስራሕ ኣብ ሰሙን 50 ሰዓታት እዩ። ኣብ ብዙሕ ሞያታት ድማ 45 ሰዓታት እዩ። ሰራሕተኛታት ዝተጸሓፈ ናይ ስራሕ ምስክር ወረቐት ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎም። ዝሓመመ ሰብ ንዝተወሰነ ግዜ ደሞዙ ምቕባል ይቕጽል። ነፍሰጸር ደቂ ኣንስትዮን ዝወለዳ ደቂ ኣንስትዮን ፍሉይ መሰላት ኣለዎን።

- እቶም ሰራሕተኛታት ነቲ ዝተሰማምዑሉ ስራሕ ብውልቁም ክሰርሑ ኣለዎም።
- ነቲ ስራሕ ብጥንቃቄ ክሰርሑን ረብሓታት ኣስራሒኦም ክሕልዉን ኣለዎም።
- ረብሓታት ኣስራሒኦም ንምሕላው፣ ሰራሕተኛታት ምስጢራዊነት ክሕልዉ ኣለዎም። ኣብ እዋን ስራሕ ዝረኽቡዎ ዝኾነ ይኹን ምስጢራዊ ሓበሬታ (ከም ናይ ምፍራይ ወይ ንግዳዊ ምስጢር) ንኻልኦት ከካፍሉ የብሎምን። ከምኡ'ውን፣ ኣድላዩ እንተኾይኑ፣ ድሕሪ ምዝዛም እቲ ውዕል'ውን ይምልከት እዩ።
- ኣብ ናይ ስራሕ ዝምድናታት፣ እቲ ኣስራሒ ናይ ሰራሕተኛታቱ ስብእና ይከላኸልን የክብርን። ጥዕንኦምን ኣኽብሮት ስነ-ምግባርን የረጋግጹ። ብፍላይ ድማ፣ ኣንጻር ጾታዊ ትንኮሳ ምክልኻል የረጋግጹ።

ብዛዕባ ምክባር መሰልኩም ጥርጣረ ኣለኩም ዶ?

ምስ Service de l'économie et de l'emploi (ናይ ቁጠባን ስራሕን ኣገልግሎት) (SEE)፣ ማሕበር ሰራሕተኛታት፣ ወይ ድማ ምስ Conseil de prud'hommes (ናብ ቤት ምክሪ ስራሕ) ቤት ፍርዲ ስራሕ ርክብ ክትገብሩ ትኽእሉ ኢኹም።

እቲ ደሞዝ

እቲ ሕጊ ስዊዘርላንድ ዝተሓተ ደሞዝ ኣይገልጽን።

ኣብ ካንቶን jura ግን፣ ሓደ ኣሎ።

ኣብ Jura ካብ 21.40 ፍራንክ ንታሕቲ ናይ ሰዓት ደሞዝ ክኸፍል ኣይፍቀድን እዩ

ደቂ ኣንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ንተመሳሳሊ ስራሕ ተመሳሳሊ ደሞዝ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎም።

ኣብ ዝተወሰኑ ናይ ሓባር ናይ ስራሕ ስምምዓት (CCT)፣ ንሓደ ዓውዲ ስራሕ ዝተሓተ ደሞዝ ይውሰን። ሓያሎ ዓውድታት ስራሕ ናይ ሓባር ናይ ስራሕ ስምምዕ (CCT) ፈሪሞም ኣለዉ።

እቲ ሓፈሻዊ ደሞዝ ኣብ ናይ ስራሕ ውዕል ዝተገለጸ ደሞዝ እዩ።

እቲ ጽሑፍ ደሞዝ ማለት ድሕሪ ምቕራጽ ኣበርክቶ ማሕበራዊ መድሕን ዝተረፈ ደሞዝ እዩ።

ውዕል ኣቋርጹ (ወይ ድማ ውዕል ዛዝሙ)

ናይ ስራሕ ውዕል ኣብ ዝቋረጸሉ እዋን፣ ኣስራሕትን ሰራሕተኛታትን ነቲ ብውዕል ዝቐረበ ናይ ምልክታ ግዜ ክኸብሩ ኣለዎም።

ቅልጡፍ ምቕራጽ ስራሕ፣ ብዘይ ምልክታ ወይ ድማ ቅድመ መጠንቀቓታ፣ ኣይፍቀዱን እዮም። ብዘይ ኣብ ፍሉይ ኩነታት።

እቲ ኣስራሒ ነቲ ውዕል ምስ ኣቋረጸ፣ ካብ ስራሕ ምብራር ተባሂሉ ይጽዋዕ።

ምክንያታት ካብ ስራሕ ምብራር ብጽሑፍ ንምቕባል ኩሉ ግዜ ይከኣል እዩ። ንዕኡ ድማ ንኣስራሒኹም ክትሓቱ ኣለኩም።

ሓደ ንዝሓመመ፣ ሓደጋ ዘጋጠሞ፣ ነፍሰ ጾር ዝኾነት ወይ ድማ ዝወለደት ሰብ፣ ካብ ስራሕ ካብ ምብራር ብፍሉይ ይሕሎ።

ዘይፍትሓዊ ምብራር፣ ብዘይ ቅኑዕ ምክንያታት፣ ናብ ቤት ፍርዲ ክቐርቡ ይኽእሉ እዮም።

እቲ ሰራሕተኛ ናይ ባዕሉ ውዕሊ እንተ ኣቋረጹ፣ ካብ ስራሕ ምልቃቕ ተባሂሉ ይጽዋዕ።

ስራሕ ምልቃቕ ኣብ መሰል [ናይ ስራሕ ኣልቦነት መድሕን (መዓልታት መቐጻዕቲ) ሳዕቤን ክህልዎ ይኽእል።

ብድሕሪኡ ካብ ናይ ስራሕ ኣልቦነት ሓገዝ ዝወሓደ ገንዘብ ይረክቡ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.bonjour-jura.ch/ti/travail/les-droits-et-les-obligations